

Порядок реагування на доведені випадки булінгу у ЗДО № 6 «Зіронька»

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає механізм реагування на випадки булінгу (цькування) в ЗДО.

1.2. Терміни, використані у цьому Порядку, вживаються у таких значеннях:

Кривдник (булер) – учасник освітнього процесу, в тому числі малолітня чи неповнолітня особа, яка вчиняє булінг (цькування) щодо іншого учасника освітнього процесу;

Потерпілий (жертва булінгу) – учасник освітнього процесу, в тому числі малолітня чи неповнолітня особа, щодо якої було вчинено булінг (цькування);

Спостерігачі – свідки та\або безпосередні очевидці випадку булінгу (цькування);

Сторони булінгу (цькування) – безпосередні учасники випадку: кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності).

1.3. Проявами, які можуть бути підставами для підозри в наявності випадку булінгу (цькування) учасника освітнього процесу в ЗДО, є:

- замкнутість, тривожність, страх, або навпаки, демонстрація повної відсутності страху, ризикована зухвала поведінка;

- неврівноважена поведінка;

- агресивність, напади люті, схильність до руйнації, нищення, насильства; - різка зміна звичної для дитини поведінки на контрастну;

- уповільнене мовлення, нездатність до навчання, відсутність знань відповідного віку;

- синдром «маленького дорослого» (надмірна зрілість та відповідальність);

- уникнення однолітків, бажання спілкуватися та гратися зі значно молодшими дітьми;

- занижене самооцінювання, наявність почуття провини;

- відмова відвідувати ЗДО з посиленням на погане самопочуття;

- явні фізичні ушкодження або ознаки поганого самопочуття (нудота, головний біль, кволість, тощо);

- скарги дитини на біль та погане самопочуття, пошкодження чи зникнення особистих речей; наявні пошкодження або зникнення особистих речей;

1.4. До булінгу в ЗДО належать випадки, які відбуваються безпосередньо у закладі та на прилеглий території.

Ознаками булінгу (цькування) є систематичне вчинення учасниками освітнього процесу діянь стосовно малолітньої особи або стосовно інших учасників освітнього процесу, в тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, а саме:

- порушення економічного характеру (умисне позбавлення їжі, одягу, коштів, перешкоджання в отриманні освітніх послуг тощо);

- словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи;

- будь-яка форма небажаної фізичної поведінки, зокрема ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, завдання ударів;

- інші правопорушення насильницького характеру.

1.5. Суб'єктами реагування у разі настання випадку булінгу (цькування) у ЗДО є: директор та інші працівники ЗДО.

1.6. Педагогічні та інші працівники ЗДО, якщо вони виявляють булінг (цькування), зобов'язані:

- Вжити невідкладних заходів для припинення небезпечного впливу
- За потреби надати домедичну допомогу та викликати бригаду швидкої медичної допомоги.
- Звернутись (за потреби) до територіального органу Національної поліції України.
- Повідомити директора ЗДО, та принаймні одного з батьків неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

2. Подання заяв або повідомлень про випадки булінгу (цькування) в ЗДО

2.1. Учасники освітнього процесу ЗДО, якщо їм стало відомо або вони стали свідками випадків вчинення булінгу (цькування), зобов'язані не зволікаючи інформувати директора ЗДО, а в разі його відсутності, до особи, яка виконує його обов'язки.

Постраждала від булінгу особа або її батьки (або особи, які їх замінюють) мають право повідомляти директора ЗДО в усній та (або) письмовій формі, в тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації, або одразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції (ювенальна превенція) та служби у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу.

2.2. Директор ЗДО у разі отримання заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування):

2.2.1. Невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомляє уповноважених територіального підрозділу органів Національної поліції (ювенальна превенція), принаймні одного з батьків малолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

2.2.2. За потреби викликає бригаду екстреної швидкої медичної допомоги для надання медичної допомоги потерпілої особі.

2.2.3. Повідомляє службу у справах дітей з метою вирішення питання щодо соціального захисту малолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування), з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування) та вжиття заходів для усунення таких причин.

2.2.4. Скликає засідання комісії з розгляду випадку булінгу (цькування) (далі – комісія) не пізніше ніж упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви або повідомлення.

2.2.5. Комісія з розгляду випадків насильства, булінгу (цькування) у 7-денний період з моменту отримання заяви проводить розслідування, з'ясовує всі обставини та за результатами розслідування приймає відповідне рішення та рекомендації. За підсумками роботи комісії складається протокол.

2.2.6. Для прийняття рішення та вжиття відповідних заходів реагування результати проведеного розслідування узагальнюються наказом по ЗДО.

3. Порядок реагування на доведені випадки булінгу у ЗДО

3.1. У разі підтвердження факту вчинення булінгу (цькування), за результатами розслідування та висновків комісії з розгляду випадку булінгу (цькування) керівник закладу повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Служби у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.

3.2. Комісія за результатами проведеного розслідування щодо з'ясування обставин на підставі заяви про булінг (цькування), визначених сторін булінгу (цькування), встановлених можливих причин булінгу (цькування) розробляє рекомендації для педагогічних працівників щодо освітньої діяльності з вихованнями, причетними до булінгу, їх батьками (особами, що їх замінюють), заходи стабілізації психологічного клімату у колективі, надання соціальних та психолого-педагогічних послуг сторонам булінгу (цькування).

3.3. Надаються соціальні та психолого-педагогічні послуги здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу.

3.4. Комісія з розгляду випадку булінгу інформує учасників булінгу, батьків або інших законних представників дитини, яка скоїла булінг, про адміністративні стягнення, які накладають на осіб, причетних до булінгу:

- цькування неповнолітнього карається штрафом від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами від 20 до 40 годин;
- така ж поведінка, вчинена групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, передбачає штраф від 100 до 200 неоподатковуваних мінімумів або громадськими роботами від 40 до 60 годин;
- булінг, вчинений малолітніми особами, тягне карається штрафом батьків або осіб, які їх замінюють.

3.5. Якщо випадок цькування був одноразовим, питання з налагодження мікроклімату в дитячому середовищі та розв'язання конфлікту вирішується у межах ЗДО учасниками освітнього процесу. Результат розслідування та рішення комісії доводиться керівником закладу до відома постраждалого. У випадку, якщо постраждалий не згодний з рішенням комісії, керівник ЗДО повідомляє про право звернутися із заявою до органів Національної поліції України.

3.6. Якщо комісія визнала, що це був булінг, а не одноразовий конфлікт, то керівник ЗДО повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей.

3.7. Уповноважена особа або особа, яка її замінює у разі відсутності відповідно до наказу про склад комісії, згідно з протоколом засідання комісії відповідає за виконання та моніторинг запланованих заходів відновлення та нормалізації психологічного клімату в закладі освіти та визначених рекомендацій для учасників булінгу (цькування).

4. Запобігання та протидія булінгу в ЗДО

4.1. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу в ЗДО має бути постійним системним процесом, спрямованим на:

- визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів запобігання виникнення булінгу та (або) потенційних ризиків його виникнення;
- виявлення булінгу та (або) потенційних ризиків його виникнення;
- визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів вирішення ситуацій булінгу та/або усунення потенційних ризиків його виникнення.

2. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу в ЗДО ґрунтується на принципах:

- недискримінації за будь-якими ознаками;
- ненасильницької поведінки в міжособистісних стосунках;
- партнерства та підтримки між педагогічним колективом ЗДО і батьками (законними представниками) малолітньої особи – здобувача освіти;
- особистісно орієнтованого підходу до кожної дитини;
- розвитку соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу;
- гендерної рівності;
- участі учасників освітнього процесу у прийнятті рішень відповідно до положень законодавства та установчих документів ЗДО.

4.3. Завданнями діяльності щодо запобігання та протидії булінгу в ЗДО є:

- створення безпечного освітнього середовища в ЗДО, що включає психологічну та фізичну безпеку учасників освітнього процесу;
- визначення стану, причин і передумов поширення булінгу в ЗДО;
- підвищення рівня поінформованості учасників освітнього процесу про булінг;
- формування в учасників освітнього процесу нетерпимого ставлення до насильницьких моделей поведінки, усвідомленого булінгу як порушення прав людини;
- заохочення усіх учасників освітнього процесу до активного сприяння запобігання булінгу.

4.4. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу в ЗДО відображається у плані заходів, спрямованих на запобігання та протидії боулінгу в ЗДО . Розроблення, затвердження та оприлюднення Плану забезпечує директор ЗДО, у межах наданих йому повноважень щодо створення безпечного освітнього середовища в ЗДО, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації, у тому числі булінгу. Планування заходів здійснюється за результатами моніторингу стану освітнього середовища у ЗДО.

4.5. Заплановані заходи повинні:

- спрямовуватись на задоволення потреб ЗДО у створенні безпечного освітнього середовища;
- мати вимірювані показники ефективності;
- залучати всіх учасників освітнього процесу.